

21

Radical

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul IV,
(CCIL)
Nr. 598
Vineri,
16 aprilie
1993
20 lei

Lămpașul lui Aladin

Rânjitul nostru reales s-a hotărât să spele fața României, pe care atotpolitruca sa a ostenit s-o murdărească. Pus deci pe fapte mari și înarmat cu detergent propagandistic și-a luat zborul spre țările arabe frățesti. La Teheran și la Bagdad neputând ateriza — că nu e de bon ton — s-a învârtit pe la petroliștii mai mici din Golf, că doar și nea tușișul ăla de Bush tot pe acolo a vrut să amușineze, da' l-a ajuns din urmă blestemul lui Saddam și era cât pe ce să cadă cu hârzoțul în ocean.

Se pare însă că aerul din țara cămălelor nu leprea prieste comunistilor din țărișoara noastră, producându-le diferite boli, mai mult sau mai puțin fatale, pentru că tot pe acolo s-a vânturat și primul președinte înainte de a fi făcut strecurătoare de proprii tovarăși de idei. Pentru a nu rămâne mai prejos, al doilea președinte al României, zburătăcindu-se pe deasupra orașului calililor s-a supărat foc pe poporul său clonțos, mirân-

du-se că taman acum, când producția pe ultimele trei luni a crescut, — vezi Doamne — i-a venit electoratului să iasă-n stradă să-l strice democrația originală. Și, pentru că tot se afla pe deasupra orașului celor „1001 de Nopti”, a reușit să ne promită, cu obișnuita-i blândețe, înțeleaptă, că va trebui să iasă la bătaie așa ca prin mahalalele Olteniței. Dar, pentru că e președinte, nu poate să ne cheme la Cotroceni să ne ia la poezie pe rând, ci trebuie să ne tragă o chelfăneală pe cinste adică „SĂ-I CHEM PE OAMENI ÎMPOTRIVA ALTOR OAMENI...”. Deși am aflat în repetate rânduri care oameni cheamă și care-s cellalți, să-i aducem aminte IONULUI DIN DEAL că, de data asta, va trebui să le frece ridichea nu la slăbănogii și miorlăiții de intelectuali, ci tocmai clasei muncitoare, iar în acest caz nu știm ce fel de duh va ieși din lămpașul lui Aladin...

AFERIM!
Marius GHEORGHIU

Incendierea „Europei Libere”

Luni, 12 aprilie, la ora 22,30, o persoană necunoscută (sau mai multe) a turnat benzină pe și sub usa apartamentului lui Liviu Corcoz — corespondentul din Valea Jiului al postului de radio „Europa Liberă” — și i-a dat foc.

Poliția a deplasat două echipe, care au stat toată noaptea la pândă, dar fără nici un rezultat. Domnul Corcoz, fiind și corespondent al „României Libere”, a publicat în acest ziar un serial privind mafia locală din Petroșani. Se pare că în acțiunile de tip „caracatiță” sunt implicate persoane de la Regia Autonomă a Huilei și, probabil, niște autorități locale. De, ce să-i faci, în vremurile „bune”, „brațul lung al revoluției” lovea pe la München și Paris, dar cu tranziția asta nici bugetul nu mai e ce-a fost, așa că loviturile se dau mai pe aici, pe vecinătate.

(M.G.)

La ceas greu de cumpănă a nopții, inima celui care a fost dl. avocat NICOLAE DAVID a încetat să mai bată. Era în neostoită trudă de luminare a drumului spre ADEVĂR și LIBERTATE.

Născut la 3 iunie 1926, în Presaca, jud. Sibiu, dl. avocat NICOLAE DAVID a fost licențiat în Drept și Științe Economice. Membru al Colegiului Avocaților, era sufletul Asociației — Sibiu — Decembrie '89 și membru fondator al acesteia, ca și al organizațiilor LADO, Alianța Civică și U.M.R.L. A fost membru al Biroului org. jud. Sibiu a PNTCD.

În Joia Mare a Anului Domnului 1993, dl. avocat NICOLAE DAVID a trecut în eternitate.

Cei aflați pe aceeași baricadă a luptei românești pentru neam și credință creștină,

Întru resemnare și smerenie

Într-o săptămână ca aceasta tot românul, care se vrea un bun creștin și, de ce nu cel care nu demult fugeau de mirosul de tămâie, se apleacă spre cele sfinte sperând într-o purificare a sufletului, urmând atât cât îi stă în puteri, pilda celui sacrificat pe cruce. Datina și tradiția creștină perpetuă au sădit acel sentiment,

de înălțare și smerenie totodată, în fața transcendentului purtându-l pe credincios pe drumul întortochiat dintre sacru și profan. A-l reprimă este cu neputință. El răzbate dintr-un subconștient ances-

(continuare în pag. a III-a)

George LIMBEANU

ION ONEDIN

Președintele Iliescu a plecat în lume. În lumea arabă. Dar s-a întors. Credincios misterului, cu care-i place să se aplece și cu care ne-am învățat, domnia sa a făcut, în prima declarație de la sosire, în cunoscutul limbaj de lemn (de cedru) o sinteză de activitate, opacă, așa că va trebui să o așteptăm pe doamna Becleanu să tragă perdeluța până unde se va hotărî în consens. Am reținut însă că

s-a consimțit la deschiderea unei linii maritime, care ne va lega de țările arabe prietene dinainte. Mai oportună mi se pare însă că ar fi o legătură maritimă cu America de Sud, de când românii dau târcoale Ambasadei Argentinei, sensibilizați de mirajul pampei. Oricum, pentru că

(continuare în pag. a III-a)

Mihai BRATU

VINEREA MARE

De Sărbătoarea Învierii Domnului se leagă o serie de datini și credințe populare adânc înrădăcinate în conștiința neamului românesc, purtând pecetea credinței strămoșești și a purificării prin suferință întru Christos.

Cea din urmă vineri din Păresimi sau Postul Mare, denumită Vinerea Paștilor, Vinerea Patimilor, Vinerea Mare și Vinerea Seacă semnificând momentul premergător Învierii — răstignirea pe cruce ca jertfă supremă — se petrece în „nelucrare, rugăciune și ajun”, pentru că ziua Învierii „să-i afle” pe oameni „deplin curăți”.

Acceptând condiția umană vulnerabilă în fața Creatorului, dat fiind faptul că acest Post era destinat, în primul rând, obținerii unor „folosuri” ca „bunul Dumnezeu să le dăruiască mulți ani cu sănătate, să le meargă bine tot anul... să-i ajute la vindecarea bolilor, să-l ferească de dihanii, gânganii și șerpi”, românii și româncele respectau această zi ca pe o sărbătoare, nu în

sens laic, ci pe considerentul ruperii de orice alte activități lumești: „Ele nu umplu borș în ziua de Vineri, pentru că Necuratul vine și se scaldă într-insul. Nu cos pentru că orbesc, nu țes, nu torc, nu fac leșie, nu albeșc cămași... nu coc pâine sau colaci... Bărbații nu seamănă nimic, pentru că tot ce s-ar semăna, s-ar usca și n-ar crește nimic”.

Dobândirea curăteniei sufletești prin Spovedanie și Sfânta Împărtășanie este „îndătinată” și pentru tineret, măcar acum în Păresimi, iar Vinerea Paștilor este ultima zi prevăzută în acest sens.

Efectul tămăduirii rănilor trupesti și sufletești este exemplificat prin Scăldatul în apă curgătoare și Scoaterea aerului. Prin Scăldatul practicat de unii în toate zilele Săptămânii Mari, iar de alții numai în Vinerea Mare, oamenii se înfățișau „deplin curăți” la Sfânta Înviere.

(continuare în pag. a III-a)

Monica BERGHEZAN

Sibiul de altădată

Casa de pe strada Felinarului, nr. 6

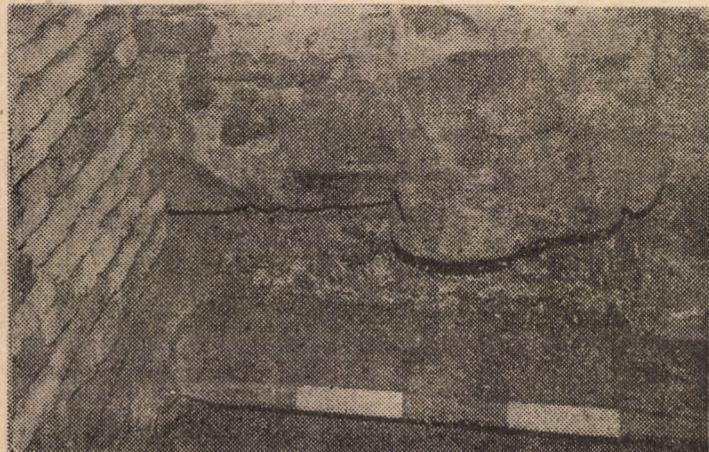
Clădirea de pe strada felinarului, numărul 6 nu are veleități arhitecturale: câte o cameră mare la parter și etaj, corpuri adosate, zugrăveli de la începutul secolului realizate cu tipare în care sunt decupate frunze și flori. Strada și-a luat numele după un felinar ce lumina în colț, înspre Biserica Ursulineilor. Pe unele hărți strada se intersectează cu strada Movilei, pe altele cu strada Elisabeta.

Precum cele mai multe clădiri din Sibiu, casa actuală ridicată probabil în secolul al XVIII-lea, a înglobat structuri mai vechi. În pivniță se păstrează un colț din zidăria clădirii anterioare, din piatră. Constructorii secolului al XVIII-lea au cuprins o parte din zidurile vechi și au lăsat dovada existenței celei anterioare: un pînten din zidărie cu talpa la nivelul actual al pivniței. Pe zidurile pivniței se pot citi etapele de refacere, de consolidare ale structurilor noi, adosate celei vechi. Adosarea este vizibilă și la etaj, peretele de cărămidă dublându-l pe cel din piatră.

Chiar luând în considerare aceste elemente nu putem cataloga clădirea altfel decât „comună”. A fost locuită în ultimul sfert de veac XIX de familia Ranniche. Eduard Ranniche avea un atelier de pictură pe strada Elisabeta, la numărul 39, și o a doua proprietate pe aceeași stradă la numărul 7 (clădirea prezentată purta numărul 15). De la începutul secolului XX clădirea trece în proprietatea lui Gyorgy Kolozsvary, funcționar la CFR.

Interesul pentru clădire, mobilul acestui articol, este datorat descoperirii în perimetrul actual al urmelor unei locuințe din epoca bronzului, cea mai veche urmă de locuire omenească cunoscută în cuprinsul orașului Sibiu.

P.M.B.

Buletin meteo

Vremea va fi închisă și umedă. Temporar va ploua. Vântul va sufla moderat din vest. Temperaturile minime vor fi cuprinse între plus 3 și plus 6 grade, iar cele maxime între plus 10 și plus 13 grade C. La Păltiniș zăpada mă-

soară 10 cm, iar la Bălea Lac 126 cm, existând pericolul de producere a avalanșelor. La munte vor cădea precipitații sub formă de lapoviță și ninsoare. Meteorolog de serviciu,

Iulian POPESCU

VINERI, 16 aprilie 1993

7.00 TVM. Telematinal. 10.00 TVR Iași. 11.00 TVR Cluj. 12.00 Descoperirea Planetelor. 12.30 Desene animate, „Intre-cerea”. 13.00 Lumea copiilor. 14.00 Actualități. • Météo. 14.15 Ora de muzică. 15.00 Pre-universitară. 15.25 Telescoală. 15.50 Tragerea Loto. 16.00 Chela succesului. 16.30 Arte vizuale. 17.00 Actualități. 17.05 Gong. 17.35 Pro Patria. 18.35 Bijuterii muzicale din creația lui Antonio Vivaldi. 19.00 Cultura în lume. 19.30 Desene animate, „Nils Holgersson”. 20.00 Actualități. 20.35 Sport. 20.40 Film serial, „Destinul familiei Howard”, ep. 64. 21.45 „Pe tine te lăudăm”. 22.15 Azi în prim plan. 22.45 Actualități. 23.00 Magazin cinematografic. 24.00 Campionatele mondiale de gimnastică. 1.00 Închiderea programului.

SIMBĂȚĂ, 17 aprilie 1993

9.00 Bună dimineața. 10.00 Actualități. 10.10 Lumea copiilor. 11.00 Film serial pentru copii, „Aventurile lui Black Beauty”, ep. 20. 11.30 Tradiții. 12.00 Alfa și Omega. 13.00 Ora de muzică. 14.00 Tranzit-TV. Știri. Desene animate, „Don Coyote și Sancho Panda”. Atlas. Film

PROGRAM

serial, „Povestiri cu final ne-așteptat”, Mapamond. Topul muzical european. Teleenciclopedia (ora 19.15). Actuali-

graficianul Alexandru Jakabházi, inițiatorul și organizatorul Galeriei „Atelier” din Sibiu, este un om consecvent, așa încât, urmându-și programul propus, a deschis de curând o a doua expoziție colectivă pe care a intitulat-o „Portret '93”. Și dacă prima oară au participat șase artiști, de astă dată au răspuns invitației 26 de portretiști sibieni, spațiul de expunere devenind aproape neîn-căpător.

marcantă tensiune a trăsăturilor.

Interesantă și aparte rămâne lucrarea „Cărturarul” a sculptorului Septimiu Enghis, la care portretul în marmură, viguros, spiritualizat, câștigă mult în atmosferă prin sugestia spațială a unui interior gotic. Un vocabular formal transfigurat și subtil, vădește lucrarea în lemn a lui Ion Căndea „Martir”, cu rafinata decantare a figurii până la simbolul însuși al martirului,

grotesc și, în același spirit, dar mai pregnant și incitant prin polivalența tulburătoarelor interpretări posibile este „sărutul” („dialogul”) celor două măști din colografia lui Alex. Jakabházi, „Relație”. În fine, în aceeași categorie de portrete marcat neconvenționale, încumbând sugestiilor formale și ipotetice fizionomii se poate cuprinde „Dublu portret”, realizat în colaj textil de Cristina Abrihan. Ștefan Orth prezintă, în pastel,

Portrete și portretiști

Nota caracteristică a expoziției pare a fi tentația figurativului, marea majoritate a plasticienilor participanți manifestându-și disponibilitatea dialogului cu realul. Sigur că a face portret înseamnă a reda figura umană cu atributele și caracteristicile ei, dar și dialogul artistului cu modelul, prezenta concretă și spirituală a celor doi în lucrarea terminată.

În pictura lui Vera Marcu, Ștefănescu-Febus și Florin Fota, figurativul se înscrie în coordonate tradiționale, redarea urmând individualitatea și personalitatea modelelor cu o minimă intervenție modificatoare din partea artistului, cu puține elemente de cadru sau aleatorii. Wilhelm Dusil procedează la fel, dar „bordarea” portretului cu jucării, ca un chenar, face o delicată referire la lumea jocului, lumea copilului din tablou.

Între aceste lucrări nu lipsesc deosebirile de viziune, de compoziție, de cromatică, dar în atenție stă surprinderea esențialului individual, nu amprenta apăsător interpretativă și personală a creatorului. Sculptura-portret a lui Gavril Abrihan și Vasile Solcanu (delicat-naive figură de copil), dar mai ales cea a lui Călin Baciu (de-a dreptul „tradițional-clasică”), se înscriu în aceeași categorie: O expresivitate calmă, o redare sobră, fizionomii lipsite de poză și ostentație, o viziune oarecum contemplativ-obiectivă și lirică.

Călin Ilea și Nicu Stancu pictează figurile cu ușoare anamorfozări („Studiu”), sau fine șarjări ironice („Profil”), apoi, Aurelian Dinulescu, Marius David și Marian Verza, se străduiesc să amplifice expresivitatea figurilor portretizate înconjurându-le cu o aură de mister, sau adăugându-le efecte expresioniste și o

crucea. Pe linia stilizării duse până la pragul esențelor formale sugestive, este pornită sculptura lui Mircea Ignat („Iani”) dar oprirea la frapanta filiație/imitație brâncușiană o împinge în zona așezii „avangarde clasicizate”. Sensibilul portret-metaforă onirică „Somn”, aparținând Angelei Delmondo, rămâne și el, stilistic, apropiat de „auto-manieră”. Simplu, un fel de portret-simbol și gest, este „Violonistul” din colografia lui Eugen Dornescu, axat pe conotații ideatice ale unei figuri esențializate. Dacă „Eva” lui Gh. Părcălăboiu are neașteptate efecte manieriste „arcimbolești” nu lipsite de fantezie, încărcătura de „mesaj-revoltă” a portretului de deținut („Nr. D. 3795”) al Terezei Coatu, reușește să tulbure prin dureroasă sa expresivitate clamată ca mărturie a gulagului.

Încărcătura metaforică și tratarea în cheie codificată a realității/mesaj și simbol, face ca aceste lucrări să se apropie de un fel de portret polisemantic în aluzii și sugestii, în care „modelul” devine emblemă a ideii, ilustrație vizual-concretă a ei. Și în portretul graficianului Sorin Han, figura umană se transformă în mască-totem, cu un impresionant efect solemn-

un portret-anamorfoză, cu sugestii panteiste („Frunza”), iar Adrian Popescu, desfășoară un adevărat „portret-narativ” al lui Nichita Stănescu, înconjurând figura poetului cu o „anvelopă” de personaje și simboluri („Portretul unei poezii”), în care totuși compoziția „barocă” are prea mult conventionalism. Inspirat și cu fantezie se dovedește graficianul Traian Gilgor („Diagrama fizionomică Z”), izbutind o elocventă arhitectură de sugestii prin fragmentarea portretului în trei secvențe, astfel încât analiza caracteristică, expresivă, devine convinsgătoare în formula sa subtilă, sau aparenta diagramă științifică. Cu tușa sa nervoasă, plină de vitalitate, realizează și Valer Tarcea portretul său de femeie, la care originalitatea stă în paradoxalul „conflict” între calmul rezervat al atitudinii modelului și încordarea aproape dramatică pe care o trădează pictorul, prin cromatică explozivă, în contraste tari, izbucnind dintr-o vulcanică forță interioară.

Între puținele evenimente culturale ale Sibiului de azi, considerăm „Portret '93” o reușită expozițională de vârf, care merită toată atenția publicului și o mult mai amplă mediatizare.

Valentin MUREȘAN

Programul muzeelor

Muzeul Brukenthal, cu toate secțiile sale este închis în zilele de sâmbătă 17, duminică 18 și luni 19 aprilie a.c. În aceeași perioadă Muzeul Civilizației Populare, secția în aer liber, din Dumbrava Sibiului, va fi deschis (în funcție de vreme) între orele 10-18, monumentele putând fi vizitate doar din exterior.

M.G.)

Redactor responsabil de număr LUCIAN FILIP

S. R. L.

str. S. Brukenthal nr. 2 Sibiu,
telefoane: 41 81 08; 41 59 98;
41 52 10; 41 81 18 (prefix 092)

Redactor șef: Traian Suciu • Secretari redacție: Ioan Rodean, Eugen Săucea

• Redactori: Natalia Droc, Lucian Filip, Marius Gheorghiu, Ion Gîrnod, Andrei Ileni,

Ștefan Mihai • ISSN 1220 - 8124 Tiparul: POLSIB S.A. Sibiu

